

Kennsluleiðbeiningar

„Samþykki“

Kaflinn Samþykki útskýrir hvað samþykki er. Í kaflanum er lögð áhersla á mikilvægi þess að fá og veita samþykki. Kaflanum er auk þess ætlað að auka meðvitund nemenda um eigin mörk og mörk annarra. Efnið er samið með það í huga að vinnan sé kennarastýrð, hvort sem er í öllum bekknum eða í minni hópum.

Áður en þú byrjar – góð ráð.

Aðstæður í nemendahópnum

Farðu yfir allt efnið áður en þú notar það í kennslu, gjarnan með samkennara. Kortleggðu þinn nemendahóp og hugleiddu hvort einhver þemu henti þeim sérstaklega vel eða séu líkleg til að verða þeim erfið.

Eftirfylgni

Gefðu þér nægan tíma með nemendum og vertu vakandi fyrir hugsanlegri þörf á eftirfylgni. Sjáðu til þess að vera til staðar ef nemendur hafa þörf fyrir að spyrja spurninga eða ræða málin eftir að kennslu lýkur.

Leitaðu gjarnan ráða hjá skólahjúkrunarfræðingi eða öðru fagfólki áður en þú byrjar að kenna efnið og sjáðu til þess að nemendur viti hvar og hvenær þeir geta rætt við skólahjúkrunarfræðing eða annað aðgengilegt fagfólk.

Upplýsingar til aðstandenda

Það er gott að upplýsa aðstandendur um efnið sem verið er að fjalla um í bekknum. [Sjá upplýsingar fyrir aðstandendur um vefinn „Ég veit“](#):

Hefur þú áhyggjur af barni?

Ef þú hefur áhyggjur af barni þá getur þú aflað þér meiri upplýsinga með því að lesa hvað hægt er að gera [hér](#).

Skólinn er skyldugur til að fylgjast með nemendum og grípa inn í þegar brotið er á nemendum, til dæmis með einelti, ofbeldi, mismunun eða áreitni. Ef skólinn hefur gert allt sem hægt er að gera innan skólans getur hann leitað til Landsteymis sem starfar á vegum Mennta- og barnamálaráðuneytis. Landsteymið byggir á grunni farsældarlaga og þeirri sýn að kerfin eigi að sameinast um að barn fái þann stuðning sem þarf hverju sinni. Hvatt skal til og veittur stuðningur til þess að mál barns sé unnið á grundvelli þeirra laga og þjónusta sé samþætt þvert á kerfi.

Um kennsluferlið:

Í þessum hluta eru eftirfarandi þættir:

1. Horfið á myndband: Samþykki í stuttu máli

Samþykki í stuttu máli er stutt myndband sem útskýrir á einfaldan hátt hvað samþykki er og hvernig hægt er að vera viss um hvort einhver hafi veitt samþykki eða ekki. Í myndinni er því verið að biðja um og fá samþykki líkt við það að bjóða og þiggja – eða afþakka – te.

Mælt er með því að bekkurinn horfi saman á myndina, þar sem hún er grunnur að frekari vinnu með efnið.

2. Íhugum saman

Umræður sem gefa nemendum tækifæri til að ígrunda efni myndbandsins. Fylgstu með því sem nemendur segja og gefðu umræðum sem upp kunna að koma góðan tíma. Það er mikilvægt að taka tillit til nemenda sem eru ekki tilbúnir að ræða þetta efni í bekknum. Í þessum hluta eru fimm spurningar til að ræða í bekknum.

- Hvað merkir orðið samþykki?
- Af hverju er mikilvægt að fá og gefa (eða gefa ekki) samþykki í kynlífi?
- Getur verið erfitt að segja nei ef þú vilt ekki kynlíf eða ef þú vilt hætta? Hvers vegna/hvers vegna ekki?

- Ef þú finnur fyrir þrýstingi til að gera eitthvað kynferðislegt sem þú vilt ekki getur það verið erfitt. Það getur verið erfitt að segja nei við suði.
- En ef þér finnst eitthvað ekki rétt fyrir þig þá skaltu ekki gera það. Þetta á við jafnvel þótt þú hafir kannski sagt já fyrst. Þú mátt alltaf skipta um skoðun.
- Í hvaða aðstæðum er ekki hægt að fá eða veita samþykki?
- Kynlíf án samþykkis er ofbeldi. Hvaða afleiðingar getur kynlíf án samþykkis haft?

3. Ítarefni

Í þessum hluta er ítarefni sem gefur nemendum tækifæri til að afla sér meiri upplýsinga og öðlast dýpri skilning á efniinu.

- Samþykki
- Mýtur og staðreyndir um kynlíf
- Réttindi til kynheilbrigðis

Samantekt í bekknum – góð ráð

Þegar bekkurinn hefur lokið við efni kaflans getur verið gott að líta til baka og íhuga efnið sameiginlega. Hér er tilvalið að rifja upp efnið, ræða um verkefnin og spyrja nemendur hvernig þeim hafi fundist að vinna með efnið. Hlustaðu vel á það sem þau segja. Í slíkri samantekt gæti líka verið gott að minna nemendur á að þú sért til staðar ef einhver vill ræða eitthvað eftir kennslustundina. Minntu einnig á aðra sem þau geti talað við, eins og hjúkrunarfræðing skólans, félagsráðgjafa, aðra kennara, Neyðarlínuna (112) og Hjálparsíma Rauða krossins (1717).